

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tiedonhallinnan kehittämislinjaukset 2020

Anne Kallio
STM

MILJOONA ERESEPTIÄ

KIITOKSET

Kansalliset linjaukset ja toimenpiteet

2012 - 2015 pääosassa jo tehtyjen linjausten toimeenpano

- KanTa-palveluiden käyttöönotto
- Sosiaalihuollon lainsäädäntö
- Sähköisen asiointin linjaukset
- Kokonaisarkkitehtuurityö

kehittämislinjaukset ad 2020

- yhteistyössä sote-toimijoiden kanssa
- kansainvälinen arviointi linjausten tukena

Terveydenhuollon KanTa-palvelut

KanTa-palvelut

Perusratkaisu /eResepti ja eArkisto

- Kelan rakentamat keskitetyt tietovarastot
- Käyttö terveydenhuollon ja apteekkien omien järjestelmien kautta
- > tietosisältöjen ja tiedonsiirron standardointi
- > vaatii perusjärjestelmiin muutostöitä

Kansalaisen eKatselu ja potilaan tiedonhallintapalvelu

- keskitetty Kelan rakentama palvelu
- käyttö Internetin välityksellä

eReseptin jatkosuunnitelmat

Lakimuutokset

- Kaikki lääkemääräykset vain eReseptillä -> kokonaisreseptuuri hallintaan
  - Potilas ei voi kieltäytyä eReseptistä
  - Vaatii stand alone -reseptinkirjoitusjärjestelmän
  - mahdollisuus poikkeustoimintaan mietittävä
  - Reseptikeskuksen hyödyntäminen valvonnassa
- suostumuskäytännöt yhtenäisiksi eArkiston kanssa
  - kieltomahdollisuus
- osastofarmaseuttien katseluoikeus Reseptikeskukseen
- määräykset auditoinnin järjestämisestä

EU-yhteentoimivuuden vaatimusten toteuttaminen kansallisella tasolla

- sähköinen lääkemääräys ja potilaan ydintiedot

eReseptin kehittäminen - esitettyjä ajatuksia

- interaktiotietokannat ammattilaisten ja (väestön) käyttöön
Reseptikeskuksen päälle
  - vaatii kehittämistä (insidenssitieto , päällekkäiset lääkkeet)
- kansalaiselle mahdollisuus uudistamispyynnön tekemiseen tiedonhallintapalvelun avulla
- itsehoitolääkkeiden kirjaamismahdollisuus
  - vaatii koodatun tiedon
- Lääketietokannan laajennus (luontaistuotteet, itsehoitolääkkeet)
- Kokonaan toimitettuun reseptiin pitäisi voida lisätä merkintä esim haittavaikutuksesta, virheellisyydestä yms
- sairaala-apteekit mukaan eReseptiin

KanTa-palvelut eArkisto

1. Dynaaminen tietovarasto
2. Arkistolaitoksen hyväksymä sähköinen pysyväis- ja pitkäaikaisarkisto
3. Tilastointi ja raportointi

Palvelee tiedon liikkumista ja yhteen toimivuutta

Ei ratkaise kliinistä tai paikallista toiminnanohjausta,
paikallisten järjestelmien käytettävyyssongelmia

eArkiston tilanne

Keskitetty pää on valmis - Kela

Pilotointi Kuopion tk:ssa talvi 2011-2012 - Pegasos

Testaus Itä-Savon shp:ssä menossa - Effica

***Muut potilastietojärjestelmät ja
testaus/pilotointiorganisaatiot tarvitaan mukaan!***

eArkistoon liittyvä potilaan tiedonhallintapalvelu

Kootut keskeiset tiedot

- ”Yhdellä silmäyksellä”
- Helppo siirtyä alkuperäiseen tietoon

Tahdonilmaisujen hallinta

- suostumukset ja kiellot eArkiston käyttöön
- yhteisrekisteriin liittyvät kiellot
- elinluovutuskielto (+tahto)
- hoitotahto

Sekä ammattilaiselle että väestölle

"Ammattilaisen Potilasyhteen veto"

Lääkitys

*Voimassa oleva lääkeitys <

*Lääkityshistoria >

Diagnoosit

*Pitkäaikaisdiagnoosit <

*Diagnoosilista >

Riskitiedot

*Kriittiset riskit <

*Hoidossa huomioitavat >

Laboratorio-tutkimukset

Kuvantamis tutkimukset

Fysiologiset mittaukset

Rokotukset

Terveys- ja hoitosuunnitelma >

Toimenpiteet >

Käynnit ja hoitojaksot >

Henkilötiedot >

Ohjeet >

Lääkitys

Jatkuva lääkeitys

Lääkityshistoria

Muutos	Aloitus	Lääkkeen nimi, muoto ja vahvuus	Annostus ja annostelutapa	Käyttötarkoitus	Lisätiedot	Tarkistettu
3	15.8.99	Seloken tabl, 50mg	1kaps(50mg) x 2 /vrk po	Verenpainelääke	Lääkkeenvaihtokielto	4.4.11
	8.6.08	Marevan tabl 5 mg	tauolla	Verenhennus	Tauko 6.6.2011 saak	4.4.11
	1.5.11	Amorion mixt, 100mg/ml	5ml(500mg) x3 /vrk po	Siniitti		
	15.8.10	Ex Tempore	1ml x2 /v ihon alle	Kipulääke	Sid	15.4.11

Tarvittava lääkeitys

Muutos	Aloitus	Lääkkeen nimi, muoto ja vahvuus	Annostus ja annostelutapa	Käyttötarkoitus	Lisätiedot	Tarkistettu
...	5.12.09	Burana tabl 600mg	1tabl(600mg) x3 /vrk po tarv	Kipulääke		4.4.11
...	5.12.09	Panacod poretabl, 500mg/30m	2 poretabl(1mg) x4 /vrk po tarv	Kipulääke		4.4.11
...						

Diagnoosiyhteen veto

Pitkäaikaisdiagnoosit

Dg-lista

Vanhat Dg:t

+	Yht	Aikajaksot	Dg-koodi	Diagnoosin nimi	Päättynyt
...	4	22.12.07 - 15.8.10	I11.9	Verenpainetaudin aiheuttama sydänsairaus ilman sydämen l	...
...	4	5.9.09 - 15.8.10	I20.1	Angina pectoris	...
...	2	31.10.07 - 4.4.08	M16.9	Arthrosis Coxae	...
...					

Riskitiedot

Kriittiset riskit

Hoidossa huomioitavat

Vanhat riskit

+	Todettu	Riskin nimi tai kuvaus	Selite / riskin huomiointi	Varmuus	Päättynyt
...	15.8.10	Tulehduskipulääkkeen aiheuttama astma-kohtaus	Ei saa käyttää tulehduskipulääkkeitä !	Varma	...
...					

Jatkosuunnitelmat - keskustelua

- kliininen päätöksenteon tuki väestön ja ammattilaisten käyttöön
- tahdonilmaisut (biopankki, tutkimushankkeet jne)
- lausuntojen ja todistusten välitys Kelaan, vakuutusyhtiöille, muille viranomaisille
- sosiaali- ja terveydenhuollon välisen tiedonvaihdon toteuttaminen KanTan ja KanSan avulla
- johdon päätöksenteon tuki, vrt sairaaloiden benchmarking-aineisto
  - laadulliset indikaattorit kustannustietojen lisäksi
  - Hoidon saatavuus, kliininen laatu
- hyödyntäminen kansallisessa tiedonkeruussa (THL keräämät tilastot)
- tietojen käyttö tieteellisessä tutkimuksessa, lääketutkimuksissa jne - periaatteet

Periaatteena jo tehtyjen kansallisten investointien hyödyntäminen

Sosiaalihuollon KanSa-palvelut

Sosiaalihuollon KanSa

- Tikesosin määritysten pilotointi
- Lainsäädäntö
  - sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistus tekeillä
  - sosiaalihuollon sähköisen tiedonhallinnan vaatimat arkkitehtuuri- ja toimijalinjaukset - Tikesos-esitys Kelan rakentama keskitetty tietovarasto
  - määräykset asiakirjoista ja niiden arkistoinnista
  - sosiaali- ja terveydenhuollon välinen tiedonvaihto - KanTan ja KanSan välillä
- KanSa - rakentaminen KanTa-käyttöönottojen jälkeen

Sähköinen asiointi sosiaali- ja terveydenhuollossa

SADe-ohjelman sosiaali- ja terveysalan palvelukokonaisuus

1. kansallisesti toteutettavat sähköiset palvelut

- yleisen sosiaali- ja terveystiedon tuottaminen, ylläpito ja jakelu,
- avuntarpeen itsearviointimenetelmät. riskitestit
- palveluhakemisto
- palautepalvelut

2. kansallisesti määriteltävät, alueellisesti toteutettavat palvelut, esim:

- kansalaisen sähköinen ajanvaraus
- tietoturvallinen viestinvälitys osana asiakkaan palveluprosessia
- haetaan kehittäjäkumppaneita kunnista ja kuntayhtymistä
- painopiste merkittävien ja laajojen asiakasryhmien sähköisissä palveluissa

3. koordinaatio ja asiantuntijatuki sähköisten palveluiden kehittämishankkeille

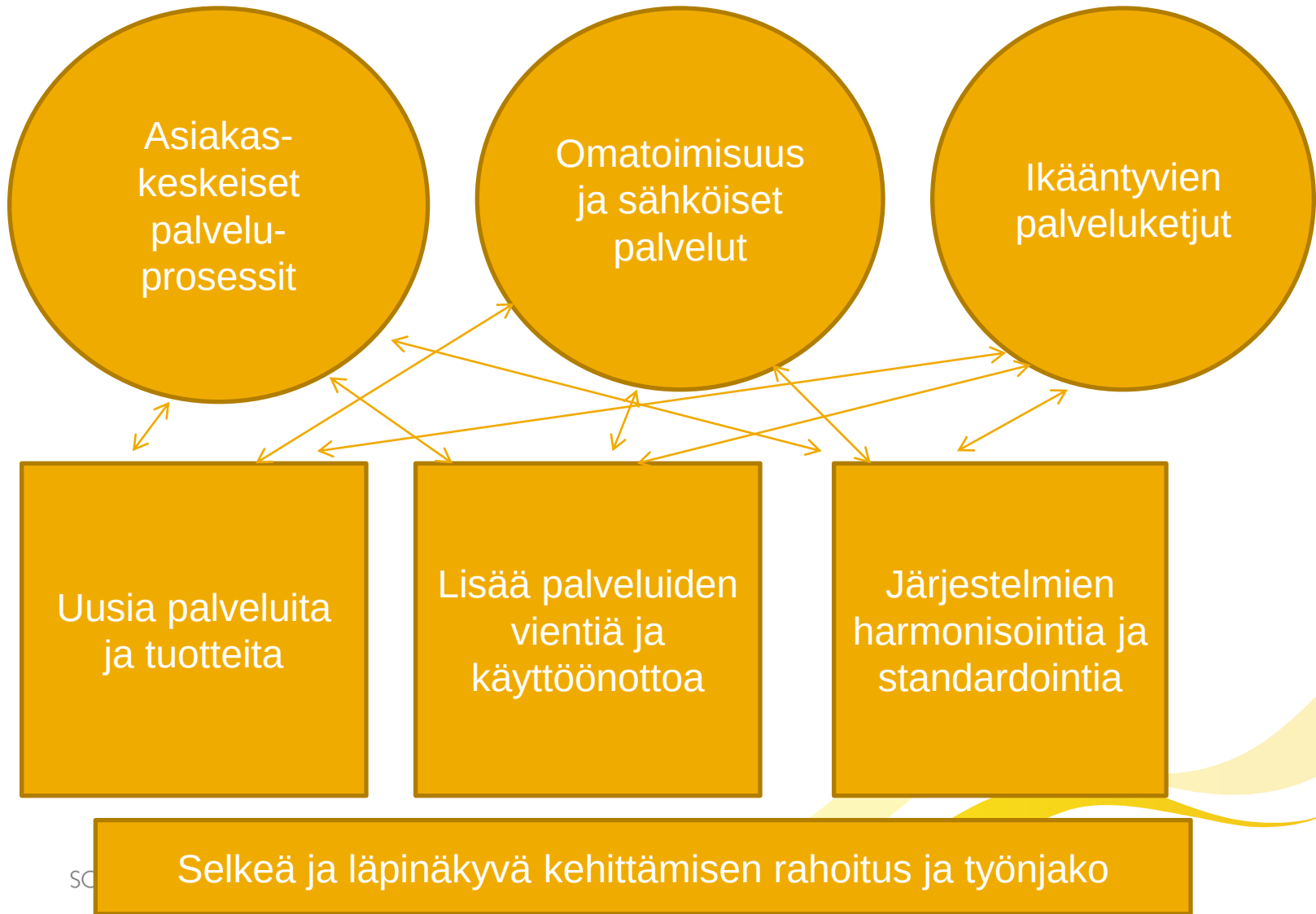
The background features two large, flowing, wavy lines in shades of yellow and gold, starting from the bottom left and curving upwards towards the right side of the slide.

AVAUS: Sosiaali- ja terveydenhuollon uuden sukupolven toimintamalli ja sitä tukevat ICT-ratkaisut

Hannu Hämäläinen

AVAUS:

STMn, Tekesin ja Sitran yhteiset tavoitteet

AVAUS: KANSALLISEN JA ALUEELLISEN KEHITTÄMISEN VUOROVAIKUTUS

KANSALLINEN INNOVAATIOYMPÄRISTÖ

- OHJAUS (LAIT JA STRATEGIAT)
- OHJELMARAHOITUS:
STM, TEKES, SITRA, VM
- KANSALLISEN OSAAMISEN VERKOSTOINTI
- INNOKYLÄ JA AVOIN INNOVAATIOYMPÄRISTÖ
- MENETELMÄT JA ARVIOINTI
- VERKOSTOINTI
- SPARRAUS
- KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ
- ALUEELLINEN YHTEISTYÖ
- VIESTINTÄ

ALUEELLINEN INNOVAATIO YMPÄRISTÖ

- UUDEN OULUN FOKUSALUEILLA UUSIEN MALLIEN KEHITTÄMINEN
- YHTEISKEHITTELY JULKISTEN JA YKSITYISTEN TOIMIJOIDEN VÄLILLÄ
- INNOKYLÄ TYÖYMPÄRISTÖNÄ
- ALUEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ
- TAVOITEARKKITEHTUURI JA KEHITYSPOLKU
- UUDEN PALVELU-JÄRJESTELMÄN JATKUVA KEHITYS

STM:n strategisia tavoitteita AVAUKSELLE

1. STM:n strategia ja hallitusohjelma ja lait (myös uudet) ohjaavat

2. Kunta- ja palvelurakenneuudistusta toteuttava

- uusi kuntalaki
- uusi laki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta

3. Julkishallinnon tietohallintolakia toteuttava

- ottaa huomioon kansallisen sote-kokonaisarkkitehtuurin
- kehittää alueellista sote-kokonaisarkkitehtuuria

4. Kansallista kehittämistyötä alueellisesti toteuttava

- KASTE-1 ja KASTE-2-ohjelmat, Innokylä
- KANTA, KANSA, SADE

5. Alueellista innovaatioympäristöä kehittävä

- Uusi Oulu ja muut alueet ja Kaste-hankkeet
- Innokylä kehittämistyön alustana

ONNITTELUT

Kommentteja

anne.kallio@stm.fi

